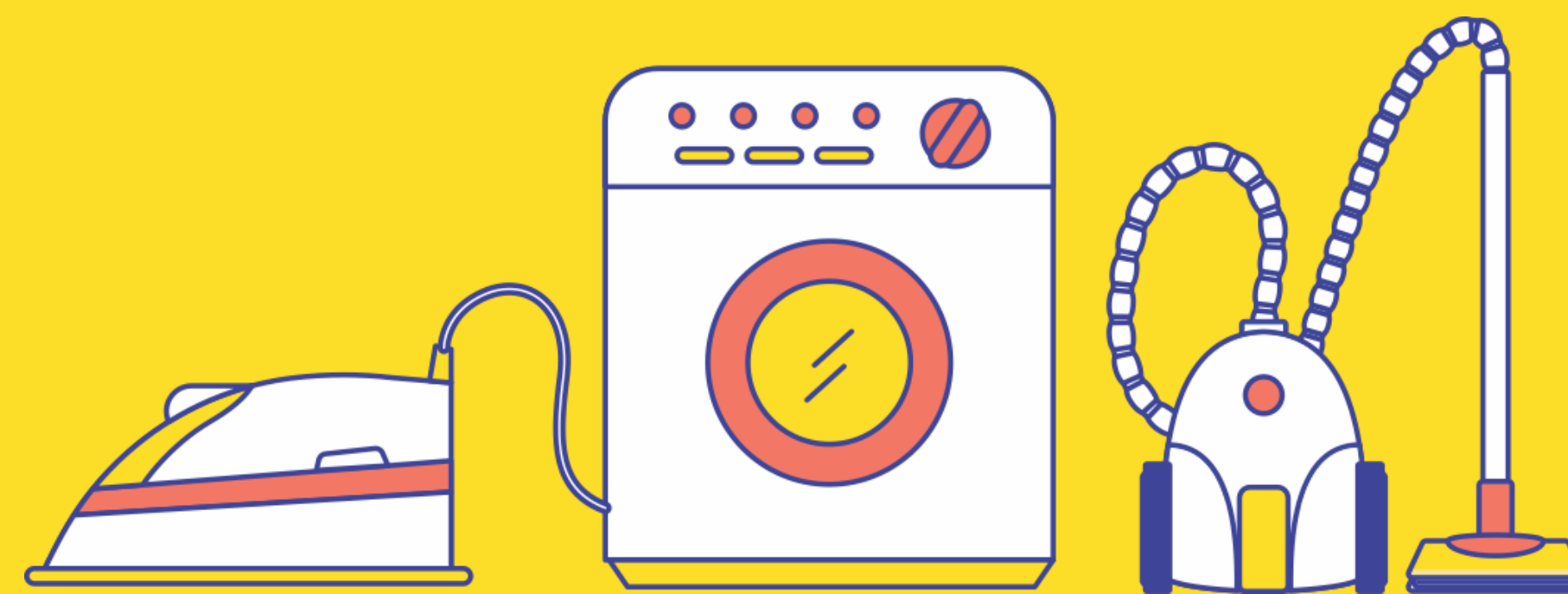

SPODBUJAMO
E-KROŽNO

20 let EU okoljske zakonodaje ravnanja z e-odpadki

Emil Šehič, 18. januar 2023

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Zbornica komunalnega
gospodarstva

Life Spodbujamo e-krožno
LIFE18 GIE/SI/000008

EU politika

Virginijus Sinkevičius, EU komisar za okolje, 7. dec. 2022

“Še vedno, kljub prizadevanjem, preveč e-odpadkov ni ustrezno obdelanih ali servisiranih. E-odpadki so pozabljeni v predalih, kletah, ilegalno izvoženi, iz njih pogosto odstranjeni le vredni materiali, ostalo neustrezno zavrženo. Pred nami so izzivi vzpostavitve procesa krožnega gospodarstva.”

E-odpadki v EU

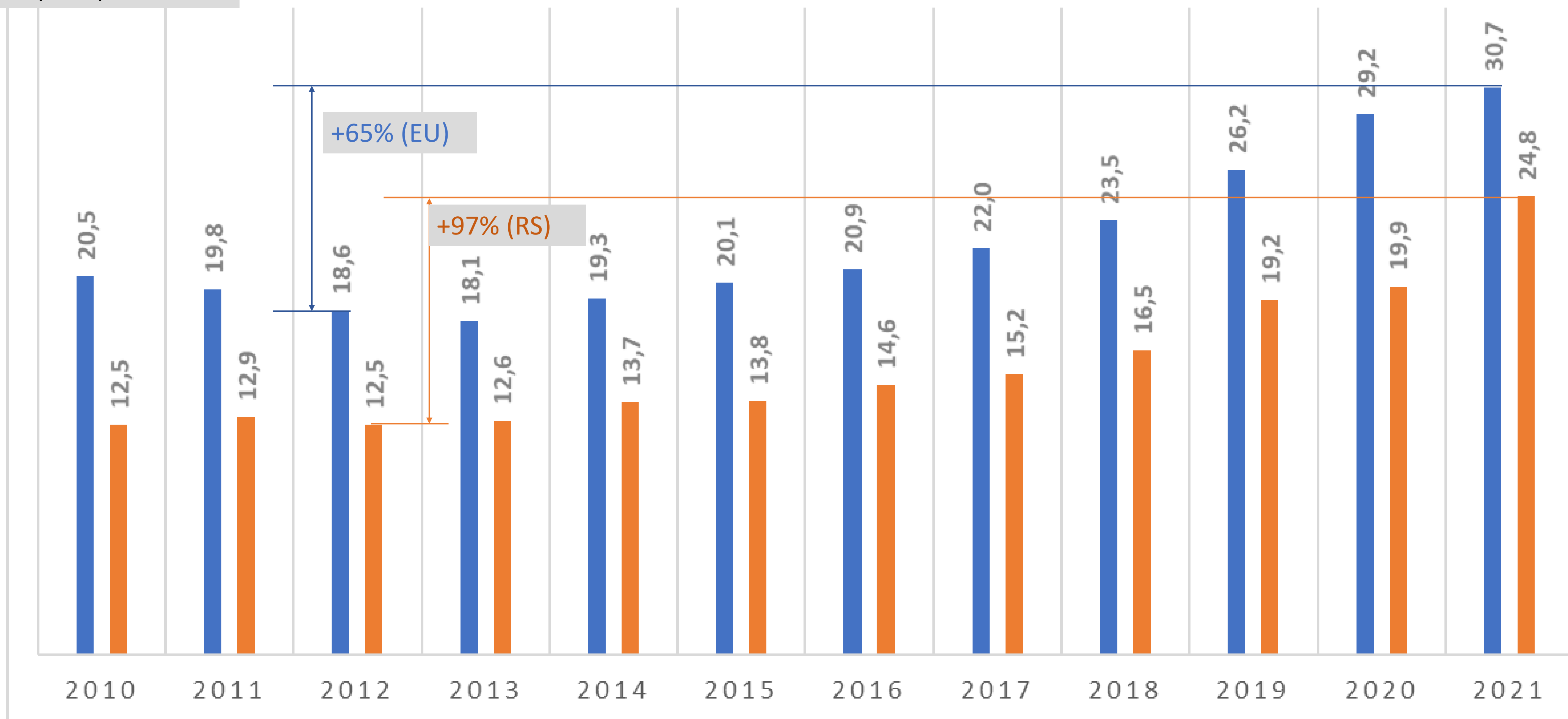
(vir: WeeeForum, 2021)

(Trend dano na trg EEO):

EU 18,6 kg (2012) – 30,7 kg/preb (2021) = 65%

RS 12,5 kg (2012) – 24,8 kg/preb (2021) = 98%

EEO DANA NA TRG EU/RS (KG/PREB)

E-odpadki v EU

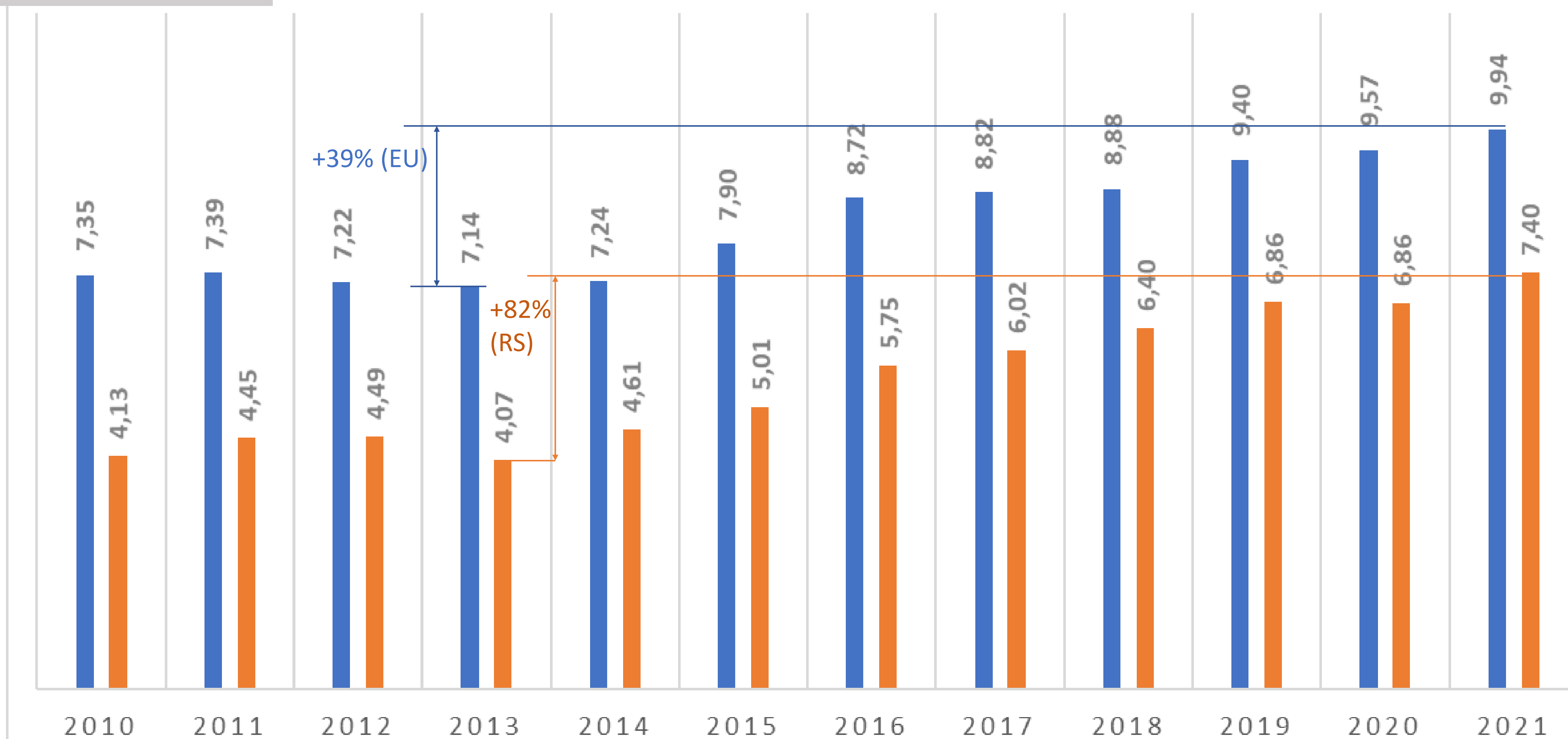
(vir: WeeeForum, 2021)

(Trend zbrana OEE0):

EU 7,1 kg (2013) – 9,9 kg/preb (2021) = 39%

RS 4,1 kg (2013) – 7,4 kg/preb (2021) = 82%

OEE0 ZBRANA V EU/RS (KG/PREB)

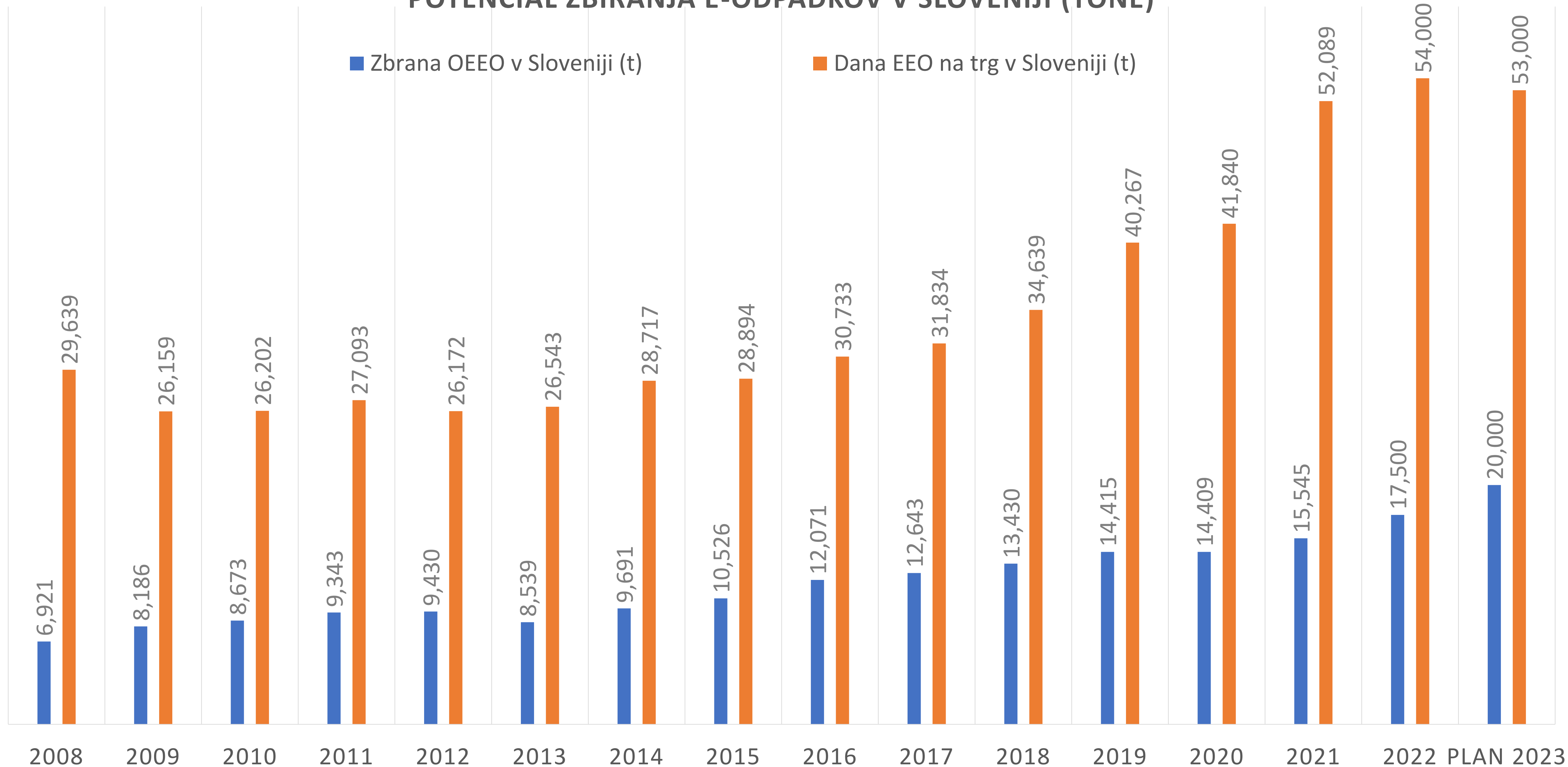

SPODBUJAMO
E-KROŽNO

E-odpadki v EU

(vir: poročila ARSO)

POTENCIAL ZBIRANJA E-ODPADKOV V SLOVENIJI (TONE)

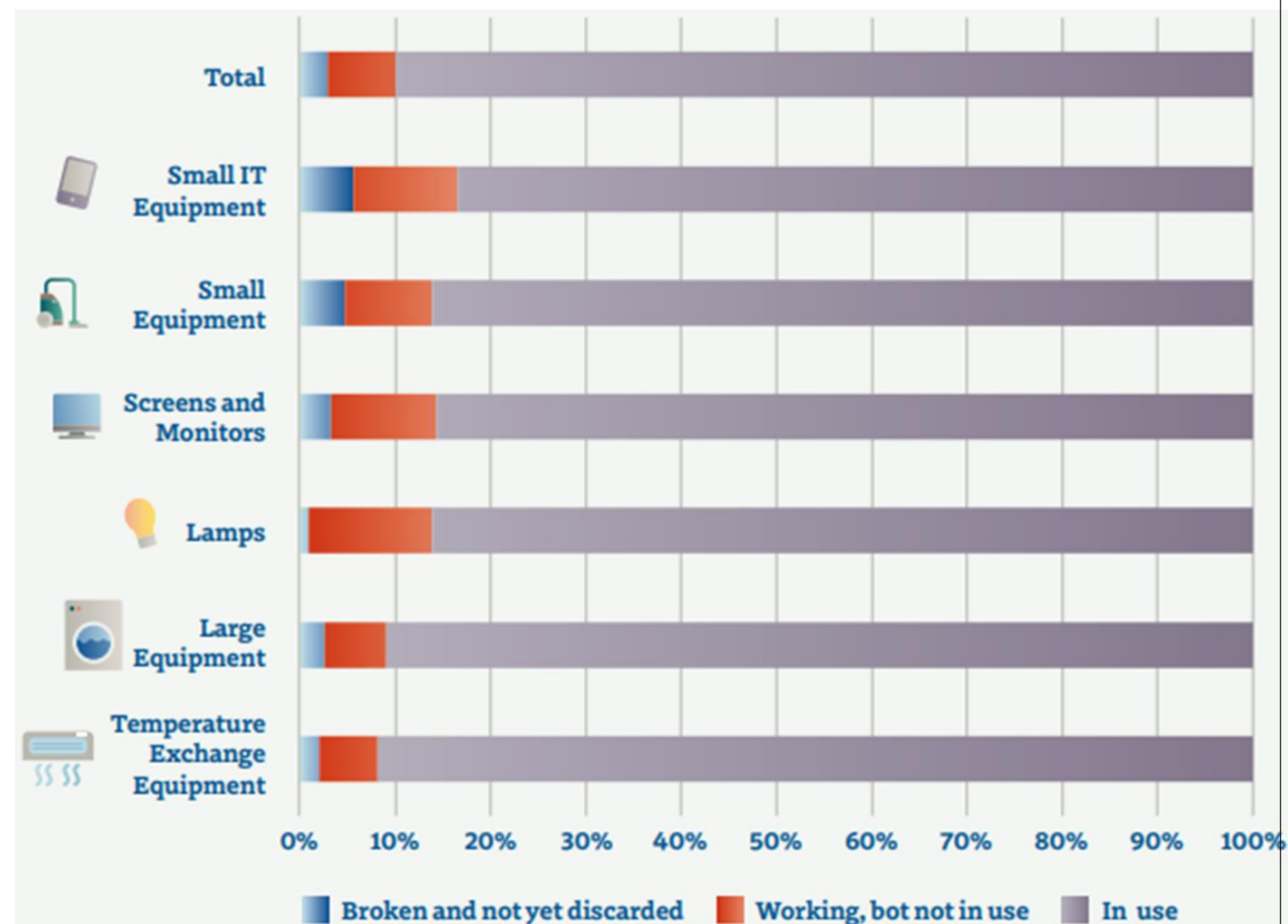
Ne-formalni (ilegalni) tokovi v EU, ki onemogočajo doseganje ciljne stopnje zbiranja

- 11% e-odpadkov je med **kovinskim odpadkom**
- 6% e-odpadkov med **mešanimi komunalnimi odpadki**
- 4% e-odpadkov **ilegalno obdelano** v tujini
- 5% e-odpadkov konča **v tujini kot ponovna uporaba**

V SLO gospodinjstvih:

- se nahaja **8x letna količina** prodane e-oprema oz. **200 kg/prebivalca**
- od te se e-opreme **kopiči, ne uporablja** ter še **deluje 14 kg/preb.**
- ter **kopiči, ne uporablja** v gospodinjstvih **6 kg/preb. nedelujoče** e-opreme

V povprečju se v EU gospodinjstvih kopiči **74 kos** „e-opreme“ (brez sijalk ter razsvetljave), od tega **ne uporablja 13 kos (4 nedelujoče)**

Izzivi ravnanja z e-odpadki

- **Koncept PRO za doseganje ciljev zavezuje le proizvajalce**, čeprav so podjetja, ki zbirajo e-odpadke ter ne poročajo in ne ravnaajo ustrezno z njimi (po raziskavi UN, je 55% e-odpadkov zbranih in neustrezno obdelanih zunaj sistemov PRO). Sistemi PRO nimajo edini dostopa do e-odpadkov, zato ne morejo biti sami odgovorni za ta cilj, uveljavljanje principa „vseh deležnikov“ tudi preko „koordinacijskega organa“
- **Ciljna stopnja zbiranja (65%) kot osnovni cilj direktive ni ustrezen**. Življenjska doba e-opreme precej daljša od 3 let. Praktično ga ne dosega nobena članica EU.
- **Kritične redke zemljine niso adekvatno opredeljene z zakonodajo**. Stopnje recikliranja se v osnovi nanašajo zgolj na kovine in ne KRZ.
- Uveljavitev zakonsko **obvezne implementacije EN standardov ravnanja z e-odpadki**,
- **Opredelitev eko-modulacije finančnih prispevkov proizvajalcev** z vidika smiselnosti in načina izvedbe (vprašljiva stimulativnost za proizvajalce)
- **Opredelitev koncepta krožnega gospodarstva** za vse deležnike v procesu življenjske dobe proizvoda, **vključujoč digitalni potni list proizvoda**
- **Davčna politika za storitve krožnega gospodarstva** (popravila, ponovna uporaba, obnavljanje)
- Uveljavitev **vidne pristojbine** za proizvajalce
- Ureditev **registracije on-line prodajo** (nelojalna konkurenca)

In vaša vloga

Ostati še naprej naš ključni deležnik in partner pri vzpostavitvi krožnega gospodarstva na področju e-odpadkov, tako v procesu zbiranja e-odpadkov in ponovne uporabe kot tudi pri izvajanju ozaveščanja in informiranja na ravni lokalne skupnosti.

**SPODBUJAMO
E-KROŽNO**

Hvala.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Zbornica komunalnega
gospodarstva

Life Spodbujamo e-krožno
LIFE18 GIE/SI/000008